

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Daniela Hudáka v trestnej veci obžalovaného **MUDr. R. B.**, pre trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160a ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 (ďalej už len „Tr. zák.“) na verejnom zasadnutí konanom 24. marca 2011, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 17. septembra 2010, sp. zn. PK - 2Tš/6/2006, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného MUDr. R. B. **sa z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku zo 17. septembra 2010, sp. zn. PK - 2Tš/6/2006, bol obžalovaný MUDr. R. B. uznaný vinným z trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť tak, že :

v presne nezistený deň v mesiaci august 2005 a dňa 13. októbra 2005 a 14. októbra 2005 vo F. v B., v priestoroch oddelenia plastickej chirurgie ako lekár žiadal pre seba za vykonanie operácie finančnú čiastku vo výške 18 650 Sk (619,07 eur) od pacientky D. O., nar. X. za to, že keď mu dá požadované peniaze, budú pri operácii použité lepšie prsné implantáty, pričom kvalita chirurgického zákroku bude vyššia, čo bude zrejme na pohľad i na dotyk, a to aj napriek tomu, že D. O. za tento zákrok zaplatila 66 350 Sk (2 202,42 eur) v pokladni nemocnice a následne dňa 20. októbra 2005 vo F. v B., v ambulancii oddelenia plastickej chirurgie MUDr. R. B. prevzal od D. O. úplatok vo výške 19 000 Sk (630,68 eur) za operáciu.

Za to mu bol uložený podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov, výkon ktorého mu bol podľa § 58 ods. 1 písm. a/, § 59 ods. 1 Tr. zák. podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 Tr. zák. mu bol zároveň uložený trest zákazu činnosti výkonu lekárskeho povolania na 9 mesiacov.

Podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. za použitia § 53 ods. 1 Tr. zák. mu súd uložil tiež peňažný trest vo výmere 660 eur, pričom pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený, mu podľa § 54 ods. 3 Tr. zák. ustanovil náhradný trest odňatia slobody v trvaní 2 mesiacov.

Proti tomuto rozsudku zahlásil odvolanie obžalovaný MUDr. R. B. hneď do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 558 spisu), ktoré následne prostredníctvom svojho obhajcu aj písomne odôvodnil. Odvolanie pritom podal tak proti výroku o vine ako aj treste.

V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že podľa jeho názoru prvostupňový súd pochybil, keď ho uznal vinným zo spáchania predmetného trestného činu. Má za to, že súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami, nesprávne ustálil skutok a porušil základné ustanovenia Trestného zákona a Trestného poriadku.

Obžalovaný v podanom odvolaní zrekapituloval celý doterajší priebeh trestného stíhania, pričom poukázal predovšetkým na tú skutočnosť, že napadnutým rozsudkom bol uznaný vinným zo spáchania skutku, ktorého sa mal dopustiť v inom znení, ako bola podaná obžaloba v roku 2006.

V časti nazvanej „procesné dôvody odvolania“ upozornil na to, že nielen napadnutý rozsudok, ale aj rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré mu predchádzali, sú v rozpore s ustanoveniami Trestného zákona a Trestného poriadku. Osobitne namietal porušenie zásady totožnosti skutku. Zdôraznil, že podľa § 278 ods. 1 Tr. por. súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, pričom totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná totožnosť konania alebo následku. Totožnosť skutku nenarušujú pritom zmeny v jednotlivých okolnostiach, ktoré individualizujú skutok. Komparáciou skutku, ktorý je predmetom obžaloby a skutku, pre ktorý bol uznaný vinným

v napadnutom rozsudku, však dospel k takému záveru, že v danom prípade došlo k podstatnej zmene skutku, a teda k závažnému porušeniu princípu totožnosti skutku a obžalovacej zásady (zjavné prekročenie v časti konania totožnosti skutku). V tejto súvislosti podotkol, že s protizákonným rozšírením trestného skutku sa po prvý raz argumentuje v odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry zo 16. apríla 2010 proti oslobodzujúcemu rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, keď prokurátor špekulatívne pridáva nový znak objektívnej stránky trestného činu „nedôvodné uprednostnenie pred inými“. Túto konštrukciu pritom prebral i odvolací senát (rozhodnutie zo 4. februára 2010). Obžalovaný v tejto časti odvolania zdôraznil tiež tú skutočnosť, že v odvolacom rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 11. júna 2009, sp. zn. 1 Toš 5/2007, bola porušená základná trestnoprocesná zásada zákaz reformatio in peius tým, že bol daný nezákonný záväzný pokyn na právnu kvalifikáciu spáchaného skutku podľa prísnejšej skutkovej podstaty trestného činu (§ 160 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.). Ako ďalej uviedol, predmetná zásada bola zo strany odvolacieho súdu porušená aj z dôvodu rozšírenia trestnej činnosti obžalovaného (nadštandardný prístup k pacientke), pričom taxatívne vymedzený pojem „obstarávanie vecí všeobecného záujmu“ ako súčasť právneho názoru Špeciálneho súdu, Najvyššieho súdu - odvolací a dovolací senát, bol zrušený Ústavným súdom v prospech neho, nielen pre nezákonnosť, ale aj z dôvodu protiústavnosti a zreteľnému popretiu základného práva na spravodlivý proces.

Pokiaľ ide o „hmotnoprávne dôvody odvolania“, obžalovaný predovšetkým podotkol, že skutok, tak ako je ustálený v napadnutom rozhodnutí, nezodpovedá vykonaným dôkazom. On peniaze nikdy od pacientky nežiadal, ani nimi výkon operácie nepodmieňoval. Konanie ako aj výpoveď poškodenej O. považuje za akt jej osobnej pomsty. Poukázal na to, že poškodená zaplatila cenu za implantáty ako aj za operáciu ešte v septembri 2005, a teda po zaplatení už nemohlo dôjsť k zámene implantátov za lepšie ani horšie, pretože lekár nemôže ovplyvniť výdaj implantátov zo skladu a dostane ich až pri operácii. V priebehu operácie došlo k určitým problémom pri vkladaní implantátu, no s týmto poškodenú hneď v ten deň, t.j. 13. októbra 2005 oboznámil. O týždeň, keď prišla do nemocnice na kontrolu a vyberanie stehov, mu už ako agentka polície dala úplatok, ktorý on prijal. Čo sa týka výpovede svedkyne O., túto považuje za nevieryhodnú, tendenčnú, ovplyvnenú zrejme negatívnou informáciou, ktorú jej poskytol v súvislosti s problémom implantátu pri operácii. V tejto súvislosti zároveň poukázal na niekoľko dôležitých momentov, ktoré vysvetľujú tendenčnosť jej výpovede a ktoré podľa jeho názoru unikli súdu pri hodnotení

dôkazov. Za rovnako absurdný pokladá výklad, resp. chápanie jeho výroku, že „keď je spokojný pacient, to je na prvom mieste a ešte aj doktor, tak to je najoptimálnejší stav“ zo strany súdu ako dôkazu, ktorý má preukazovať, že požadoval od pacientky úplatok. Má za to, že uvedený výrok musí chápať každý, kto nemá zlý úmysel jedine ako spokojnosť s vykonanou prácou lekára. Podotkol tiež, že súd v dôvodoch dovysvetlil výpoveď a úmysel poškodenej O., pričom interpretuje po svojom jej výpoveď slovami, ktoré nikdy nepoužila. Napokon s poukazom na skutkové zistenia uvedené v napadnutom rozhodnutí opätovne upozornil na tú skutočnosť, že pre takýto skutok pôvodne žalovaný nebol, v priebehu konania v tomto smere nebolo vedené dokazovanie a nakoľko bol žalovaný iný skutok, nemal možnosť sa ani brániť ohľadne nového skutku.

Obžalovaný zároveň poukázal na to, že čo sa týka pojmového znaku spáchania trestného činu v súvislosti s výkonom vo všeobecnom záujme, tento vyvracia okrem vykonaných dôkazov aj nález Ústavného súdu, ale aj následné rozhodnutia ako Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, tak aj Špecializovaného trestného súdu.

Obžalovaný je toho názoru, že doterajším priebehom trestného konania a konania pred Ústavným súdom bolo jednoznačne preukázané, že ním spáchaný skutok, uvedený v obžalobe prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podanej na Špeciálny súd v Pezinku pod sp. zn. VII/2 Gv 131/05 - 26, nie je možné podriaďiť pod žiadnu skutkovú podstatu trestného činu. Ako ďalej podotkol, vzhľadom na Nález Ústavného súdu, ktorý jednoznačne dospel k záveru, že skrášľovacia operácia patrí do súkromnoprávnej sféry nášho života, nedošlo k naplneniu pojmových znakov žalovaného trestného činu (§ 160a ods. 1 Tr. zák.), chýba objekt aj objektívna stránka trestného činu. Poškodená O. si môže uplatniť svoje práva súkromnoprávnou žalobou.

Z vyššie uvedených dôvodov preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a jeho spod obžaloby podľa § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodil, nakoľko skutok nie je trestným činom.

Na podklade podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky primárne zistil, že nie je daný dôvod pre postup podľa § 316 ods. 1 Tr. por., ani pre postup podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preto podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie ako aj správnosť postupu konania,

ktoré im predchádzalo, pričom dospel k takému záveru, že odvolanie obžalovaného **nie je dôvodné.**

V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu, súd vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým záverom, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom Špecializovaný trestný súd, riadiac sa ustanovením § 168 Tr. por. podrobne vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia opiera a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny, rešpektujúc pritom zároveň záväzný právny názor tunajšieho súdu vyslovený v predchádzajúcom rozhodnutí (uznesenie z 29. apríla 2010, sp. zn. 5 To 6/2010).

Vzhľadom na to, že na skutkové zistenia i na právne posúdenie konania obžalovaného sa podrobne a dostatočne presvedčivo poukazuje v odôvodnení napadnutého rozsudku a odvolací súd nemá o nich pochybnosti, preto si úvahy a závery súdu prvého stupňa v celom rozsahu osvojuje a v podrobnostiach na ne odkazuje. V súvislosti s uvedeným poukazuje odvolací súd tiež na svoje právne názory vyjadrené v rozhodnutí, ktoré napadnutému rozsudku predchádzalo a ktoré boli pre súd prvého stupňa záväzné (§ 327 ods. 1 Tr. por.).

Aj podľa názoru najvyššieho súdu sa predmetný skutok stal tak, ako to správne zistil a ustálil prvostupňový súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania v napadnutom rozsudku. Treba tiež zdôrazniť, že obžalovaný MUDr. R. B. sa k prijatiu úplatku od pacientky D. O. v konaní pred súdom priznal, avšak poprel, že by jej chcel poskytnúť, resp. že by jej poskytol nejakú výhodu.

S prihliadnutím na uvedené a s ohľadom na odvolacie námietky obžalovaného najvyšší súd upozorňuje na to, že pre posúdenie skutku podľa § 160 ods. 1 Tr. zák. nie je potrebné, aby bolo dokázané, či bola svedkyňa O. zo strany obžalovaného nejakým spôsobom naozaj zvýhodnená. Dôležité z hľadiska uvedenej právnej kvalifikácie je to, že obžalovaný spôsobom, akým žiadal od vyššie menovanej pacientky úplatok, jej dal

v podstate jasne najavo, že jeho prístup k nej - „kvalita práce“ bude závisieť od toho, či mu tieto peniaze dá. Tak ako je teda irelevantné to, kedy napokon došlo k prijatiu sľúbeného úplatku (keďže trestný čin bol dokonaný už žiadaním úplatku), je z hľadiska uvedenej právnej kvalifikácie rovnako nepodstatné i to, či sľúbený úplatok mal na obžalovaného naozaj taký vplyv, že pristupoval k menovanej „inak“ ako k iným pacientkam.

Z výpovede svedkyne - agentky O., ktorú považuje aj odvolací súd za dôveryhodnú (dôveryhodnosť súd posúdil tiež v logickom kontexte s inými vo veci vykonanými dôkazmi – výpoveď obžalovaného, svedka J. B., zvukovo – obrazový záznam, viaceré listinné a vecné dôkazy) totiž vyplýva, že keď sa obžalovaného spýtala, že ako to myslí, že rozdiel - t.j. 18 650 Sk si nechá pre seba, jej tento uviedol, že jemu to je jedno, čo si myslí, aj čo si myslia pacientky, **ale on keď je spokojný sú spokojní aj pacienti**. Povedal jej, že bude spokojná, keď mu dá ten rozdiel, a že jej to spraví tak, že to nebude vidieť ani na dotyk (výpoveď v prípravnom konaní dňa 2. februára 2006, č. 1. 25 - 32). Dôležité je tiež poukázať na tú časť výpovede vyššie menovanej svedkyne, keď na hlavnom pojednávaní konanom dňa 7. decembra 2006 uviedla, že obžalovaný MUDr. R. B. odôvodňoval poskytnutie požadovaných peňazí tým, že uviedol, že keď mu dá tie peniaze, **bude mať lepšie implantáty, aj na pohľad to bude ako pravé, aj na dotyk ... bude to mať lepšie aj na viditeľnosť aj na dotyk**. Svedkyňa mala teda odôvodnené obavy, že ak by obžalovanému neprislúbila úplatok, bola uzročená s tým, že ju čaká ohrozenie kvality a úspešnosti operácie. Čo sa týka pooperačného stavu, mala obavu, že jej nebude poskytnutá dostatočná zdravotná starostlivosť.

Rovnako odvolací súd nemôže súhlasiť s tým tvrdením obžalovaného, že motívom konania svedkyne – agentky D. O. mala byť pomsta za nevydrenú operáciu, a to z dôvodov, ktoré sú už uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku a na ktoré preto najvyšší súd odkazuje.

Nemožno pripustiť stav, keď lekár žiadaním úplatku dá pacientovi v podstate takú možnosť voľby, že buď mu úplatok dá a bude spokojný, alebo nedá a Lekár nesmie pristupovať inak k pacientovi v závislosti od toho, či mu úplatok poskytne či neposkytne, resp. sľúbi, či nesľúbi. V žiadnom prípade nemôže takýmto spôsobom zneužívať svoje

povolanie a tlačit' tak pacienta pod obavou z kvality poskytnutej zdravotnej starostlivosti k tomu, aby mu napokon úplatok sľúbil, resp. dal.

Najvyšší súd nemá preto z dôvodov vyššie uvedených žiadne pochybnosti o správnosti skutkových zistení uvedených vo výroku napadnutého rozsudku, keďže zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania a je nimi nepochybne preukázané, že obžalovaný MUDr. R. B. opakovane ako lekár žiadal pre seba za vykonanie operácie finančnú čiastku vo výške 18 650 Sk od pacientky D. O. za to, že keď mu dá požadované peniaze, budú pri operácii použité lepšie prsné implantáty, pričom kvalita chirurgického zákroku bude vyššia, čo bude zrejmé na pohľad i na dotyk, a to aj napriek tomu, že D. O. za tento zákrok zaplatila 66 350 Sk v pokladni nemocnice a následne dňa 20. októbra 2005 vo svojej ambulancii obžalovaný MUDr. R. B. od D. O. aj prevzal úplatok vo výške 19 000 Sk.

Špecializovaný trestný súd rovnako nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaného, keď ho uznal za vinného zo spáchania trestného činu prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 1 Tr. zák., keďže všetky znaky skutkovej podstaty tohto trestného činu boli naplnené.

Najvyššiemu súdu nedá napokon nereagovať ani na to tvrdenie obhajcu obžalovaného, vyjadrené v jeho záverečnej reči na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13. septembra 2010, že prípadným odsúdením obžalovaného MUDr. R. B. za trestný čin prijímania úplatku a inej nenáležitej výhody podľa § 160 ods. 2 Tr. zák. by v rozpore s Trestným poriadkom došlo k porušeniu zásady zákaz reformatio in peius, keďže tento jeho názor nie je pravdivý. Skutková podstata uvedená v ustanovení § 160 ods. 2 Tr. zák. totiž nie je kvalifikovanou skutkovou podstatou (tou je skutková podstata uvedená v § 160 ods. 3 Tr. zák.), ale rovnako ako § 160 ods. 1 základnou skutkovou podstatou, a to s menej prísnu trestnou sadzbou ako je tomu v prípade trestného činu, za ktorý bol obžalovaný pôvodne uznaný vinným (§ 160a ods. 1 Tr. zák.). Posúdenie predmetného skutku podľa tohto ustanovenia by teda nebolo prísnejšie.

Odvolačí súd pri plnení svojej revíznej povinnosti nezistil dôvod pre zmenu napadnutého rozhodnutia ani vo výroku o treste, keďže prvostupňový súd pri úvahách o voľbe druhu trestu a jeho výmery dôsledne zhodnotil všetky relevantné skutočnosti a obžalovanému

MUDr. R. B. správne a v súlade so zákonom uložil tak trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, ako aj peňažný trest v primeranej výške a zodpovedajúci trest zákazu činnosti.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného, tak tieto považoval najvyšší súd za neopodstatnené. Predovšetkým sa nemožno stotožniť s tým jeho tvrdením, že v predmetnom konaní došlo k porušeniu zásady totožnosti skutku, resp. že totožnosť skutku nebola v napadnutom rozsudku zachovaná.

Podľa § 278 ods. 1 Tr. por. **súd môže rozhodovať len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu.**

Obžalovacia zásada uvedená v ustanovení § 220 ods. 1 Tr. por. (teraz § 278 ods. 1 Tr. por.), podľa ktorého súd môže rozhodnúť len o skutku, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu, neznamená, že medzi skutkom, ktorý je uvedený v obžalobnom návrhu a skutkom, uvedeným vo výroku rozsudku, musí byť úplná zhoda. Niektoré skutočnosti môžu odpadnúť a iné naopak pribudnúť, nesmie sa zmeniť len podstata skutku. Podstata skutku je určovaná účasťou obžalovaného na určitej udalosti popísanej v obžalobnom návrhu, z ktorej vzišiel následok porušujúci alebo ohrozujúci spoločenské záujmy chránené trestným zákonom. Totožnosť skutku bude zachovaná, ak bude zachovaná totožnosť konania alebo následku. (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSSR 2 Tzf 2/73, uverejnené v Zb. rozhodnutí a stanovísk súdov SR pod č. 64/1973).

Je potrebné zdôrazniť, že teória ani prax nechápe **totožnosť skutku** len ako úplnú zhodu medzi skutkovými okolnosťami popísanými v obžalobnom návrhu a výrokom rozhodnutia súdu. Postačí zhoda medzi podstatnými skutkovými okolnosťami, pričom súd môže a musí prihliadať k tým zmenám skutkového deja, ku ktorým došlo v priebehu procesu dokazovania.

Totožnosť skutku je zachovaná, ak je zachovaná jeho podstata. Podstatu skutku pritom tvorí, ako už bolo aj vyššie uvedené, konanie páchatel'a (obžalovaného), ktorým sa rozumejú prejavy vôle páchatel'a vo vonkajšom svete, pokiaľ sú zahrnuté zavinením a následok týmto konaním spôsobený, ktorý je relevantný z hľadiska trestného práva hmotného a ktorý spočíva v porušení alebo ohrození hodnôt (záujmov, vzťahov) chránených trestným zákonom,

t.j. objektu trestného činu. Následkom z hľadiska zachovania totožnosti skutku je potrebné rozumieť porušenie individuálneho objektu trestného činu v jeho konkrétnej podobe, teda konkrétny následok (porušenie alebo ohrozenie určitého jedinečného vzťahu - záujmu), nie určitý typ následku.

S poukazom na vyššie uvedené možno konštatovať, že totožnosť skutku v trestnom konaní bude zachovaná popri úplnej zhode konania a následku tiež vtedy, ak bude daná zhoda aspoň v konaní pri rozdielnom následku alebo zhoda aspoň v následku pri rozdielnom konaní, ale rovnako i vtedy, ak konanie alebo následok, príp. oboje budú zhodné aspoň čiastočne, a to za predpokladu, že bude daná zhoda v podstatných okolnostiach (z hľadiska zachovania totožnosti konania i následku nie sú podstatné napríklad tie skutkové okolnosti, ktoré charakterizujú len zavinenie či iný znak subjektívnej stránky činu). Keďže nemožno dať všeobecne platnú smernicu, čo tvorí skutok v konkrétnej prejednávanej veci a kedy je totožnosť skutku zachovaná, je nevyhnutné skúmať túto otázku vždy podľa individuálnych okolností každého prípadu zvlášť.

Za situácie, keď je v posudzovanom prípade daná úplná zhoda v následku konania a keď v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania bola Špecializovaným trestným súdom upravená skutková veta len v tom zmysle, že bol doplnený spôsob, akým obžalovaný žiadal úplatok od pacientky D. O., resp. čím poskytnutie úplatku odôvodňoval, **nemožno s ohľadom na vyššie uvedené ani podľa názoru najvyššieho súdu dospieť k takému záveru, že by tak došlo k porušeniu podstaty skutku, resp. k nezachovaniu totožnosti (podstaty) skutku.**

Napokon sa najvyšší súd považuje za potrebné vzhľadom na opakované výhrady obžalovaného vyjadriť i k tomu, prečo v danom prípade nedošlo k porušeniu zásady zákaz reformatio in peius (zákaz zmeny k horšiemu).

Podľa § 327 ods. 2 Tr. por. **ak bol napadnutý rozsudok zrušený len v dôsledku odvolania podaného v prospech obžalovaného, nemôže v novom konaní dôjsť k zmene rozhodnutia v jeho neprospech.**

V prvom rade je potrebné súhlasiť s tým, že zákaz zmeny k horšiemu sa vzťahuje aj na daný prípad, keď bolo voči pôvodnému rozsudku súdu prvého stupňa podané odvolanie len v prospech obžalovaného (ním a jeho matkou), keď následne len obžalovaný využil

možnosť podať mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie a keď napokon došlo k zrušeniu tak dovolacieho ako aj odvolacieho rozhodnutia a vrátení veci na nové prejedanie a rozhodnutie tunajšiemu súdu v dôsledku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky, vydanému na podklade sťažnosti obžalovaného, a to bez ohľadu na to, že neskôr bolo podané odvolanie aj zo strany prokurátora v neprospech obžalovaného.

Ak teda bolo proti pôvodnému rozsudku súdu prvého stupňa podané odvolanie len v prospech obžalovaného, rozhodnutím odvolacieho súdu nemôže dôjsť k zhoršeniu jeho postavenia, a na tom nič nemení ani to, že odvolací súd rozhoduje na podklade odvolania prokurátora podaného (v neprospech obžalovaného) proti novému rozsudku súdu prvého stupňa. Vydanie nového rozsudku súdom prvého stupňa nemôže totiž zákonnú prekážku zákazu zmeny k horšiemu odstrániť.

V súvislosti s námietkami obžalovaného upozorňuje však najvyšší súd predovšetkým na tú skutočnosť, že **za porušenie zákazu reformatio in peius nemožno považovať vykonávanie dôkazov a iných procesných úkonov v novom konaní, ak by aj boli pre obžalovaného nepriaznivé.** Pre riešenie otázky, či by došlo inou právnou kvalifikáciou skutku k porušeniu tohto princípu, je totiž nevyhnutné jednoznačne vyriešiť, aký trestný čin (vrátane príslušných okolností podmieňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby) by pri správnom právnom posúdení zistené konanie obžalovaného naplnilo, lebo len tak možno posúdiť, či sa zákaz reformatio in peius v posudzovanom prípade uplatní. **Zákaz reformatio in peius sa nevzťahuje na samotné konanie, ale na jeho výsledok, t.j. na rozhodnutie.** Uvedený zákaz sa teda nevzťahuje na možnosť zvažovať inú, prísnejšiu právnou kvalifikáciu konania obžalovaného, zvlášť za situácie, kedy sú pochybnosti o naplnení znakov nejakého trestného činu, ale na rozhodnutie súdu o vine obžalovaného z takéhoto prísnejšieho trestného činu.

Z dôvodov vyššie uvedených je potom zrejmé, že tunajší súd svojím uznesením z 11. júna 2009, sp. zn. 1 Toš 5/2007, ktorým podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil pôvodný rozsudok súdu prvého stupňa a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil tomu súdu na nové prejedanie a rozhodnutie (rozhodoval na podklade odvolania obžalovaného a jeho matky) a tiež žiadnym iným svojím rozhodnutím vydaným v danej veci, a rovnako tak ani Špecializovaný trestný súd napadnutým rozsudkom neporušil zákaz reformatio in peius. V danej veci totiž nebolo vydané rozhodnutie, ktorým by bol obžalovaný MUDr. R. B.

uznaný vinným za trestný čin s prísnejšou trestnou sadzbou, než ako bol uznaný pôvodným prvostupňovým rozsudkom Špeciálneho súdu v Pezinku a ani mu nebol uložený prísnejší trest, ako mu bol uložený rozsudkom tunajšieho súdu vydaným v pôvodnom odvolacom konaní. Rovnako tak sa doplnením skutkových zistení v napadnutom rozsudku (v porovnaní s obžalobným návrhom) nezmenil rozsah ani závažnosť trestnej činnosti, z ktorej spáchania bol obžalovaný MUDr. R. B. pôvodne uznaný vinným.

Z uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunuciáte tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 24. marca 2011

JUDr. Peter H a t a l a, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová